

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 listopada 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 423. z późn.zm.) określił B. W. zadłużenie z tytułu składek w wysokości 11 041,44 zł, w tym na:

- 1) ubezpieczenia społeczne (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2021-03 do 2021-10 w kwocie 7 368,48 zł oraz należne odsetki w kwocie 119,00 zł
- 2) ubezpieczenie zdrowotne (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2021-03 do 2021-10 w kwocie 3 054,48 zł oraz należne odsetki w kwocie 0,00 zł
- 3) Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2021-03 do 2021-10 w kwocie 618,48 zł oraz należne odsetki w kwocie 0,00 zł

Wskazane powyżej odsetki naliczone zostały na dzień 23-11-2021 r.

Jednocześnie na podstawie art. 23 ust. 1 w/w ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że odsetki będą naliczane nadal, do dnia zapłaty i włącznie z tym dniem.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że postępowanie wyjaśniające przeprowadzone w sprawie wykazało, że nie zostały przekazane na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłaty za miesiące, w których - zgodnie z art. 47 ust. 2a-f ustawy - płatnik był zwolniony z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej i jednocześnie na koncie płatnika nie stwierdzono nienależnie opłaconych składek, które - zgodnie z art. 24 ust. 6a ustawy - mogłyby podlegać zaliczeniu przez Zakład z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek. ZUS wskazał także, że zawiadomił płatnika składek o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określania wysokości należności z tytułu składek, wzywając do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów.

Do decyzji organ rentowy załączył szczegółowe zestawienie należności w rozbiciu na poszczególne lata i miesiące.

(decyzja – k. 6-6 verte teczka I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 9 września 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 154 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735) oraz art. 83a ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009 z późn. zm.) zmienił decyzję z dnia 23-11-2021 r. nr (...) określającą wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy w części dotyczącej wysokości i okresu zobowiązania poprzez skreślenie dotychczasowego zapisu: że płatnik posiada zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę w łączną kwotę 11 041,44 zł.

1) z tytułu:

składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2021-03 do 2021-10 w kwocie: 7 368,48 zł

odsetek za zwłokę: 119,00 zł

2) z tytułu:

składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2021-03 do 2021-10 w kwocie: 618,48 zł

odsetek za zwłokę: 0,00 zł

i wpisanie: że płatnik posiada zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę w łączną kwotę 7 166,95 zł

1) z tytułu:

składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2021-03 do 2021-06 w kwocie: 3 684,24 zł

odsetek za zwłokę: 119,00 zł

2) z tytułu:

składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2021-03 do 2021-06 w kwocie: 309,24 zł

odsetek za zwłokę: 0,00 zł

W pozostałej części decyzja pozostała niezmieniona.

W uzasadnieniu wskazano, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wysłał w dniu 29-06-2021 r. zawiadomienie o wszczęciu postępowania nr (...), informujące płatnika, że posiada zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy natomiast w dniu 23-11-2021 r. wydał decyzję nr (...), w której określił zadłużenie na dzień wystawienia decyzji.

Po zmianie decyzji w zakresie okresu i kwoty zadłużenie wykazane w decyzji nr (...) z dnia 23-11-2021 r. uległo zmianie.

(decyzja – k. 26-26 verte)

Decyzją z dnia 1 sierpnia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1009. zpóźn.zm.) stwierdził, że B. W.

jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 9 219,24 zł, w tym:

1) z tytułu:

składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2022-01 do 2022-06 w kwocie: 6 223,08 zł

odsetek za zwłokę: 183,00 zł

2) z tytułu:

składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2022-01 do 2022-06 w kwocie: 2290,86 zł

odsetek za zwłokę: 0,00 zł

3) z tytułu:

składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2022-01 do 2022-06 w kwocie: 522,30 zł

odsetek za zwłokę: 0,00 zł.

W uzasadnieniu wskazano, że organ rentowy zawiadomił płatnika składek w dniu 24-06-2022 r. o wszczęciu z urzędu i w dniu 21-07-2022 r. o zakończeniu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wzywając jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów. Płatnik składek nie dopełnił obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z tym ZUS działając na podstawie art. 83 ust 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych określił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Do decyzji organ rentowy załączył szczegółowe zestawienie należności w rozbiciu na poszczególne lata i miesiące.

(decyzja – k. 7-7 verte teczka II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołania od decyzji z dnia 23 listopada 2021 roku i z dnia 1 sierpnia 2022 roku wniosła B. W., wnosząc o uchylenie zaskarżonych decyzji i dopuszczenie dowodu z umowy sprzedaży ogółu praw i obowiązków.

(odwołania – k. 3, k. 3-3 verte w aktach o sygn. VIII U 2071/22 załączonych do sprawy)

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, podnosząc, że pomimo powołania się na umowę, wnioskodawczyni nie załączyła jej do odwołania.

(odpowiedź na odwołania – k. 5-6, k. 5-5 verte w aktach o sygn. VIII U 2071/22 załączonych do sprawy)

Postanowieniem z dnia 2 listopada 2022 roku tutejszy sąd na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę o sygn. akt VIII U 2071/22 ze sprawą o sygn. akt VIII U 433/22 i obie sprawy rozpoznał łącznie pod numerem sygn. akt VIII U 433/22.

(postanowienie – k. 8 w aktach o sygn. VIII U 2071/22 załączonych do sprawy)

Na rozprawie w dniu 15 marca 2023 roku pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołań i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, wskazując na wartość przedmiotu sporu określoną w obu decyzjach.

(stanowisko procesowe – rozprawa z dnia 15 marca 2023 roku e-protokół (...):01:20 – 00:03:34 – płyta CD – k. 74)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. W., jako wspólnik-komandytariusz spółki komandytowej - (...) sp. z o.o. sp.k. zgłosiła się jako płatnik składek oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 1 marca 2013 roku. Płatnik złożył dokumenty rozliczeniowe od marca 2013 roku do sierpnia 2013 roku, natomiast od września 2013 roku dokumenty zostały utworzone systemowo. Jednocześnie B. W. była zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń jako pracownik w okresach od listopada 2005 roku do 30 kwietnia 2013 roku i od 1 maja 2013 roku. Pracodawcy w złożonych za B. W. dokumentach rozliczeniowych wykazali pełen etat za miesiące od marca 2013 roku do listopada 2017 roku oraz od stycznia 2018 roku do listopada 2018 roku. Natomiast w miesiącach grudzień 2017 roku oraz od grudnia 2018 roku do nadal płatnik wykazał niepełny etat i podstawy na ubezpieczenia społeczne niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę.

(okoliczności bezsporne, wypis z KRS – k. 18-21 verte)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomił w dniu 16.07.2021 r. o wszczęciu z urzędu i w dniu 20.08.2021 r. o zakończeniu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na koncie płatnika składek – B. W..

(zawiadomienia – k. 2-3 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 23 listopada 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 423. z późn.zm.) określił B. W. zadłużenie z tytułu składek w wysokości 11 041,44 zł, w tym na:

1) ubezpieczenia społeczne (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2021-03 do 2021-10 w kwocie 7 368,48 zł oraz należne odsetki w kwocie 119,00 zł

2) ubezpieczenie zdrowotne (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2021-03 do 2021-10 w kwocie 3 054,48 zł oraz należne odsetki w kwocie 0,00 zł

3) Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2021-03 do 2021-10 w kwocie 618,48 zł oraz należne odsetki w kwocie 0,00 zł

Wskazane powyżej odsetki naliczone zostały na dzień 23-11-2021 r.

(decyzja – k. 6-6 verte teczka I załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 9 września 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 154 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735) oraz art. 83a ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009 z późn. zm.) zmienił decyzję z dnia 23-11-2021 r. nr (...) określającą wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy w części dotyczącej wysokości i okresu zobowiązania poprzez skreślenie dotychczasowego zapisu: że płatnik posiada zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę w łączną kwotę 11 041,44 zł.

1) z tytułu:

składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2021-03 do 2021-10 w kwocie: 7 368,48 zł

odsetek za zwłokę: 119,00 zł

2) z tytułu:

składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2021-03 do 2021-10 w kwocie: 618,48 zł

odsetek za zwłokę: 0,00 zł

i wpisanie: że płatnik posiada zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę w łączną kwotę 7 166,95 zł

1) z tytułu:

składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2021-03 do 2021-06 w kwocie: 3 684,24 zł

odsetek za zwłokę: 119,00 zł

2) z tytułu:

składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2021-03 do 2021-06 w kwocie: 309,24 zł

odsetek za zwłokę: 0,00 zł

W pozostałej części decyzja pozostała niezmieniona.

ZUS wskazał, że w okresie począwszy od lipca 2021 roku pracodawca B. W. wykazał podstawę wymiaru składek w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, stąd w okresie od lipca do października 2021 roku B. W. jako (...) Sp. z o.o. spółka komandytowa zobowiązana była jedynie do uiszczenia jedynie składki na ubezpieczenie zdrowotne.

(decyzja – k. 26-26 verte)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomił w dniu 24.06.2022 r. o wszczęciu z urzędu i w dniu 21.07.2022 r. o zakończeniu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na koncie płatnika składek – B. W..

(zawiadomienia – k. 2, k. 4 teczka II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 1 sierpnia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1009. zpóźn.zm.) stwierdził, że B. W.

jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 9 219,24 zł, w tym:

1) z tytułu:

składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2022-01 do 2022-06 w kwocie: 6 223,08 zł

odsetek za zwłokę: 183,00 zł

2) z tytułu:

składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2022-01 do 2022-06 w kwocie: 2290,86 zł

odsetek za zwłokę: 0,00 zł

3) z tytułu:

składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2022-01 do 2022-06 w kwocie: 522,30 zł

odsetek za zwłokę: 0,00 zł.

(decyzja – k. 7-7 verte teczka II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W toku postępowania wnioskodawczyni przedłożyła jedynie kopię umowy zbycia ogółu praw i obowiązków wspólnika w spółce komandytowej za kwotę 4950 zł opatrzoną datą: 30.12.2019 r. poświadczoną za zgodność z oryginałem w dniu 26.10.2022 r. przez notariusza, zawartą pomiędzy B. W., a (...) Sp. z o.o. reprezentowaną przez Prezesa Zarządu D. K..

(umowa – k. 36-38)

Ze sprawozdania finansowego dotyczącego spółki (...) Sp. z o.o. sp.k. za 2019 r. i 2020 r. wynika, że owa spółka postanowieniem sądu z dnia 19.02.2018 r. została wpisana do KRS pod numerem (...). Wkład wspólników wynosił 5.000,00 zł. W 2019 r. i w 2020 r. struktura rzeczowa przychodów i kosztów spółki przedstawiała się następująco:

- przychody ze sprzedaży usług 0,00 zł;
- przychody finansowe 0,00 zł;
- koszty działalności operacyjnej 0,00 zł;
- koszty finansowe 0,00 zł.

(sprawozdania finansowe – k. 63-70)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy. Sąd pominął dowód z zeznań odwołującej, która mimo wezwania jej do osobistego stawiennictwa na termin rozprawy w dniu 15 marca 2023 roku pod rygorem pominięcia dowodu z jej zeznań, nie stawiała się na rozprawie bez usprawiedliwienia. Dlatego też złożone przez nią na rozprawie w dniu 19 października 2022 roku informacyjne wyjaśnienia jako, iż nie zostały potwierdzone nie mogły być traktowane jak dowód i stanowić podstawy ustaleń w sprawie. Co istotne, wnioskodawczyni w trakcie procesu nie negocjowała samego wyliczenia wysokości swojego zadłużenia ustalonego w zaskarżonych decyzjach, a powoływała się na umowę zbycia ogółu praw i obowiązków wspólnika – komandytariusza w spółce komandytowej (...) Sp. z o.o. Sp.k. z dnia 30.11.2019 r. Zdaniem sądu przedłożony przez skarżącą dokument stanowił jednak jedynie poświadczenie tego, że okazana przez nią kopia zgadza się z oryginałem. Sąd nie stracił również z pola widzenia, że wniosek o wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych B. W. wspólnika spółki komandytowej z dniem 1 stycznia 2020 roku zostało złożone dopiero w dniu 2 listopada 2022 roku, a zatem już więc po wydaniu zaskarżonych decyzji (wyrejestrowanie z ubezpieczeń – k. 39, wnioski o zmianę danych – k. 40-42 verte). W tym samym dniu wniesiono wniosek o zmianę komandytariusza w spółce (...) Sp. z o.o. sp.k. Oznacza to, że na datę wydania zaskarżonych decyzji od początku zarejestrowania spółki w KRS-ie ujawniony został jeden komandytariusz w osobie odwołującej oraz jeden komplementariusz – spółka (...). Na marginesie sąd pragnie podkreślić, że skarżąca informacyjnie wyjaśniła na rozprawie w dniu 19 października 2022 roku, że zbyła swoje udziały na rzecz (...) Sp. z o.o. za kwotę 4950 zł reprezentowaną przez Prezesa Zarządu D. K. i że płatność ta nastąpiła w gotówce. Tymczasem sąd dostrzegł po przeanalizowaniu sprawozdania finansowego dotyczącego spółki (...) Sp. z o.o. sp.k. za 2019 r. i 2020 r., że okoliczność ta nie znalazła w żaden sposób odzwierciedlenia w jej strukturze rzeczowej przychodów i kosztów. Zarówno, przychody ze sprzedaży usług, jak i przychody finansowe, koszty działalności operacyjnej, koszty finansowe spółki wynosiły 0,00 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni jest nieuzasadnione i jako takie podlega oddaleniu.

Na mocy art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2022.o.1009), płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Płatnik składek zgodnie z art. 47 ustawy systemowej, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, nie później niż:

- 2) do 5 dnia następnego miesiąca – dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca – dla płatników składek posiadających osobowość prawną;
- 4) do 20 dnia następnego miesiąca – dla pozostałych płatników składek.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Natomiast w przypadku nie wywiązania się przez płatnika składek ze swojego obowiązku, organ rentowy ma prawo do samodzielnego wydania stosownej decyzji, ustalającej wysokość zaległych składek i wezwać do ich opłacenia, a następnie do ściągnięcia ich w drodze egzekucji.

Zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 1-5 w/w ustawy, Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności: zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczeń, ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek, ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Od decyzji Zakładu przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Przepis art. 23 ust. 1 systemie ubezpieczeń społecznych wprowadza sankcję za nieterminowe opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne w postaci obowiązku uiszczenia przez płatnika – oprócz zaległych składek – również odsetek za zwłokę, na zasadach analogicznych jak w przypadku powstania zaległości podatkowych. Odsetki za zwłokę nie są świadczeniem samodzielnym, oderwanym od zaległości składkowej, lecz mają charakter akcesoryjny w stosunku do należności głównej, którą stanowi zaległość składkowa. Z tej przyczyny jest oczywiste, że zobowiązanie do zapłaty odsetek może powstać jedynie wówczas, gdy powstała sama zaległość składkowa. Brak zaległości w opłaceniu składek (w całości lub w części) przesądza o wygaśnięciu zobowiązania z tytułu odsetek za zwłokę (w całości lub w części). Obowiązek naliczenia odsetek za zwłokę nie jest zależny ani od okoliczności powstania zaległości składkowej, ani od woli stron stosunku ubezpieczeniowego. Zobowiązanie z tytułu odsetek za zwłokę powstaje z mocy prawa, niezależnie od tego, czy płatnik dysponuje wiedzą na temat powstania zaległości w opłaceniu składek. Obowiązek zapłaty odsetek od nieuiszczonych w terminie składek na ubezpieczenia społeczne nie jest uzależniony od winy płatnika a obowiązek ich naliczenia powstaje z mocy prawa. Wykładnię przepisu art. 23 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należy uznać za utrwaloną (patrz -SN wyrok z 7 marca 2012 r. II UK 150/11; SN wyrok z 22 lipca 2008 r. II UK 353/07 i tam przywoływane orzecznictwo).

Składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata, zwane dalej należnościami z tytułu składek, nieopłacone w terminie podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej (art. 24 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Odpowiedzialność wspólnika spółki komandytowej ma charakter osobisty, solidarny, ale i subsydiarny. Wynika to z art. 108 § 4 o.p., zgodnie z którym egzekucja zobowiązania wynikającego z decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej może być wszczęta dopiero wówczas, gdy egzekucja z majątku podatnika okazała się w całości lub w części bezskuteczna, odstąpiono od czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych albo nie przystąpiono do egzekucji administracyjnej w wyniku uprawdopodobnienia przez organ egzekucyjny braku możliwości uzyskania w toku egzekucji administracyjnej kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.

Zgodnie z definicją spółki komandytowej zawartej w art. 102 k.s.h. jest nią spółka osobowa mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej

jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona. Odpowiedzialność komandytariusza jest ograniczona do wysokości sumy komandytowej. Jest on jednak zwolniony od odpowiedzialności w granicach wartości wkładu wniesionego do spółki. W przypadku zwrotu wkładu w całości albo w części odpowiedzialność zostaje przywrócona w wysokości równej wartości dokonanego zwrotu (art. 111 i 112 § 1 i 2 k.s.h.).

Dla rozstrzygnięcia spornej kwestii zasadnicze znaczenie ma jednak fakt, że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się m.in.: osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych oraz wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

Pojęcie "prowadzenia działalności pozarolniczej" nie zostało zdefiniowane w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej. Treść normatywną powołanego przepisu uzupełnia art. 8 ust. 6 tej ustawy, w którym określono podmioty i wymieniono warunki, na których podmioty te podlegają ubezpieczeniom społecznym. Są to:

- 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a;
- 2) twórcę i artystę;
- 3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu:
 - a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
 - b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;
 - 4a) akcjonariusza prostej spółki akcyjnej wnoszącego do spółki wkład, którego przedmiotem jest świadczenie pracy lub usług;
 - 4b) komplementariusza w spółce komandytowo-akcyjnej;
- 5) osobę prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655).

Odnośnie do samej pozarolniczej działalności jako - wspólnego dla wszystkich podmiotów wymienionych w art. 8 ust. 6 ustawy systemowej - tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym trzeba zauważyć, że legalna definicja pojęcia działalności gospodarczej została zawarta w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 2168 z późn. zm.). Pod pojęciem działalności gospodarczej rozumiano zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. W obecnym stanie prawnym definicję działalności gospodarczej zawiera art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 646 ze zm.). Zgodnie z tym ostatnim przepisem, działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. W obu definicjach nacisk położony jest na zorganizowany i zarobkowy charakter, ciągłość i profesjonalizm. Z powyższego wynika, że ustawa systemowa nawiązuje do definicji działalności gospodarczej tylko w art. 8 ust. 6 pkt 1, a w pozostałych punktach tego przepisu odnosi się do osób prowadzących działalność w różnych formach organizacyjno-prawnych, z których nie wszystkie wykonują działalność gospodarczą sensu stricto.

W świetle powołanych przepisów obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z o.o. powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, a nie z prowadzeniem działalności gospodarczej. Potwierdzeniem powyższego poglądu będą argumenty szeroko przedstawione w uzasadnieniu uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2006 r. (I UZP 4/05, OSNP z 2006 r. nr 19-20, poz. 304) dotyczącej wspólników spółek osobowych, którzy również są objęci obowiązkiem ubezpieczenia społecznego na mocy art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Taki pogląd znajduje także potwierdzenie w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 czerwca 2018 r. III AUa 1880/17, w którym stwierdzono, że podstawę do podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej określonej w art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi samo posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Nie ma przy tym znaczenia, czy spółka faktycznie prowadzi działalność. Również Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 26 kwietnia 2018 r. III AUa 562/17 stwierdził, że obowiązek ubezpieczenia społecznego wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu, a nie z prowadzeniem działalności gospodarczej. Tak więc aby powstał obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wystarczy sam fakt posiadania takiego statusu, nie jest natomiast niezbędne prowadzenie przez wspólnika działalności gospodarczej.

Podobnie jest w przypadku wspólnika spółki komandytowej. W wyroku z dnia 7 grudnia 2012 r. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że wspólnik istniejącej spółki komandytowej przez przystąpienie do niej rozpoczyna prowadzenie działalności pozarolniczej podlegającej ubezpieczeniom społecznym na podstawie art. 8 ust. 6 pkt 4 z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, a obowiązek ubezpieczenia społecznego wynika wyłącznie z członkostwa w spółce prawa handlowego.

W przedmiotowej sprawie okolicznością sporną była prawidłowość decyzji ZUS z dnia 23 listopada 2021 roku zmienionej decyzją z dnia 9 września 2022 roku oraz z dnia 1 sierpnia 2022 roku w przedmiocie określenia B. W. jako wspólnika spółki komandytowej (komandytariusza) zadłużenia z tytułu składek na: ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od 2021-03 do 2021-10 oraz za okres 2022-01 do 2022-06.

Odwołująca podnosiła w odwołaniu oraz w toku postępowania, że nie jest współnikiem w spółce (...) Sp. z o.o. Sp.k. i powoływała się w tym zakresie na kopię umowy zbycia ogółu praw i obowiązków wspólnika w spółce komandytowej opatrzoną rzekomo datą: 30.12.2019 r. i poświadczoną za zgodność z oryginałem w dniu 26.10.2022 r. przez notariusza, zawartą pomiędzy nią, a (...) Sp. z o.o. reprezentowaną przez Prezesa Zarządu D. K.. Zdaniem jednak sądu powyższy dokument w żadnym stopniu nie potwierdził okoliczności przeniesienia przez ubezpieczoną ogółu praw i obowiązków jako wspólnika w spółce komandytowej na (...) Sp. z o.o. reprezentowaną przez Prezesa Zarządu D. K., ani tym bardziej utraty przez skarżącą statusu (...) spółki (...), albowiem jak zaakcentowano w ocenie materiału dowodowego przedłożony przez skarżącą dokument stanowił jedynie poświadczenie tego, że okazana i załączona do akt sprawy przez nią kopia umowy zgadza się z oryginałem. Za datę pewną jej sporządzenia należało uznać – 26 października 2022 roku, tj. datę poświadczenia jej przez notariusza. Bez wpływu na wynik postępowania pozostawało zatem to, że na kopii umowy zbycia ogółu praw i obowiązków wspólnika w spółce komandytowej znajduje się data: 30.12.2019 r. Z tytułu więc posiadania statusu wspólnika spółka komandytowej istniała podstawa do objęcia odwołującej obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym.

Na gruncie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w doktrynie prezentowany jest zatem pogląd, iż ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo podlega każdy będący osobą fizyczną wspólnik spółki komandytowej związanej w celu wykonywania pozarolniczej działalności i prowadzącej taką działalność (zob. komentarz do ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych pod red. Beaty Gudowskiej i Jolanty Strusińskiej – Żukowskiej, wyd. CH Beck, Warszawa 2011, str. 226).

Powyższe stanowisko znajduje również potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, to jest w wyroku z dnia 13 września 2010 roku (sygn. akt II UK 82/10, OSNP 2012/1-2/21). W uzasadnieniu tego orzeczenia stwierdzono,

że dla potrzeb podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym wspólnik spółki komandytowej uważany jest za osobę prowadzącą działalność pozarolniczą. Pozostawanie wspólnikiem takiej spółki stanowi prowadzenie pozarolniczej działalności, a zatem obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlega każdy będący osobą fizyczną wspólnik spółki komandytowej związanej w celu prowadzenia przez nią działalności gospodarczej i prowadzącej taką działalność. Innymi słowy wykonywanie pozarolniczej działalności w rozumieniu przepisów regulujących obowiązek ubezpieczenia społecznego to nic innego jak posiadanie statusu wspólnika spółki komandytowej prowadzącej działalność gospodarczą. Podleganie przez wspólnika takiej spółki obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności pozarolniczej do dnia zaprzestania jej wykonywania należy więc odnosić do okresu posiadania statusu wspólnika w spółce prowadzącej działalność gospodarczą, niezależnie od rzeczywistego uczestnictwa w działalności tej spółki oraz faktycznego włączania się w prowadzenie jej spraw.

Prowadzenie pozarolniczej działalności między innymi poprzez pozostawanie wspólnikiem spółki komandytowej wywołuje skutek w postaci podlegania ubezpieczeniom społecznym, niezależnie od woli wspólników i ukształtowania przez nich stosunków wewnętrznych spółki.

W ocenie sądu nie ulega wątpliwości, że powyższe okoliczności, w tym zaprezentowany powyżej pogląd Sądu Najwyższego można odnieść do obowiązku opłacenia składek, która to powinność jest pochodną zaistnienia tytułu podlegania ubezpieczeniu.

W ocenie sądu w toku postępowania odwołująca nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających nieprawidłowość obciążenia jej obowiązkiem składkowym.

Zgodnie z art. 6 k.c. to na odwołującej spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontradyktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach dozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie. Sąd Okręgowy uznał również, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, iż nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Tymczasem odwołująca nie wykazała w niniejszym postępowaniu za pomocą dostępnych środków dowodowych, że nie jest zobowiązana do spłaty należności wynikających z zaskarżonych decyzji.

Jak wyjaśniono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne wynikają ze zobowiązania powstającego z dniem zaistnienia zdarzenia, z którym przepisy prawa ubezpieczeń społecznych łączą powstanie takiego zobowiązania. Obowiązek obliczenia i opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne powstaje zatem z mocy samego prawa za każdy okres ubezpieczenia (miesiąc kalendarzowy), a ewentualna decyzja organu ubezpieczeń społecznych ustalająca wysokość zobowiązania składkowego lub zaległości z tytułu nieopłaconych w terminie zobowiązań składkowych (oraz wysokości odsetek) ma charakter wyłącznie deklaratoryjny. Oznacza to w szczególności, że zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne powstają każdorazowo w datach zaktualizowania się obowiązku obliczenia i opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne w terminach określonych w przepisach prawa ubezpieczeń społecznych. Inaczej rzecz ujmując, nieopłacona w ustawowo określonym terminie składka na ubezpieczenie społeczne powoduje powstanie od tej daty zaległości składkowej z mocy samego prawa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2006 roku, I UK 126/06; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2008 roku, I UK 187/07; uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 13 maja 2009 roku, I UZP 4/09).

Zaskarżone decyzje odpowiadają zatem obecnie obowiązującym przepisom prawa. Z cytowanych przepisów ustawy systemowej wynika, że wnioskodawczyni ma obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych określonych w decyzjach.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c., oddalił odwołania.

W przedmiocie kosztów procesu, Sąd obciążył wnioskodawczynię obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, których wysokość ustalił na kwoty po 1.800 zł od każdego odwołania, stosownie do treści § 2 ust 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 265).